

Τουρισμός και παράδοση Βορείου και Στερεάς Ελλάδος- βιβλιογραφική ανασκόπηση και διαδικασίες που πραγματοποιήθηκαν.

Λήδα Κοτσαβασίλογλου, Βασίλης Νταγγίνης, Αντώνης Παπάζογλου, Ευαγγελία
Πετρίδου, Σάββας Τουμανίδης

Γενικό Λύκειο Αριστοτέλειο Κολλέγιο

Καθηγήτριες Μαίρη Παπαχρήστου, Ελένη Κοκκίνου

Φιλολόγος, Αριστοτέλειο Κολλέγιο, Φυσικός – Πληροφορικός, Αριστοτέλειο Κολλέγιο

ekokkinou@gmail.com

Mary.papa.christou@hotmail.com

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Σκοπός της εργασίας μας αποτέλεσε η έρευνα και η ανάλυση της παράδοσης στη Βόρεια και Στερεά Ελλάδα και ο τουρισμός που συντηρείται με αυτήν. Για να επιτευχθεί ο οριοθετημένος στόχος, πραγματοποιήθηκε μια σειρά διαδικασιών.. Αρχικά, συλλέχθηκαν οι πηγές, ώστε να οργανωθεί η δομή της βιβλιογραφίας. Αυτό συνέβη με τη βοήθεια έγκυρων ιστοσελίδων του διαδικτύου όπως και αρμόδιων άρθρων από περιοδικά. Ακόμα, πραγματοποιήθηκε συλλογή εικόνων. Η επόμενη δράση που ακολούθησε ήταν η σύνταξη ερωτηματολογίων σχετικών με το ευρύτερο ομαδικό θέμα. Οι ερωτήσεις που τοποθετήθηκαν σε αυτά, προήλθαν από τη συμμετοχή όλης της ομάδας και οι απαντήσεις ήταν θετικές ή αρνητικές. Μοιράστηκαν σε δεκάδες μαθητές Λυκείου με σκοπό να μάθουμε ορισμένα σημαντικά δεδομένα για τις γνώσεις, αλλά και τη γνώμη των νέων για τη παράδοση, διότι στο μέλλον αυτοί θα κληθούν να τη κρατήσουν ζωντανή εφόσον το θέλουν. Έπειτα, όλα τα άτομα της ομάδας διεξαγάγαμε επίσκεψη σε μουσείο λαογραφίας για να πάρουμε συνέντευξη από την αρμόδια λαογράφο για να ενημερωθούμε για τον πολιτισμό της Μακεδονίας και της Θράκης. Τα αποτελέσματα που προήλθαν από τις παραπάνω δράσεις ήταν άκρως ενδιαφέροντα. Μέσα από αυτά, κατανοήσαμε πως τα αγόρια και τα κορίτσια ακολουθούν συνήθως το «μονοπάτι» της παράδοσης στις διάφορες εκδηλώσεις και θεωρούν ότι επηρεάζει τους περισσότερους τομείς της καθημερινής ζωής. Επιπλέον, σε πολλές περιοχές των αστικών περιοχών στεγάζονται πολιτιστικά κέντρα με ανάλογες δραστηριότητες. Τέλος, η έρευνα έδειξε ότι η παράδοση της Βορείου Ελλάδος είναι πλουσιότερη από της Νοτίου. Τα συμπεράσματα στα οποία καταλήξαμε περιελάμβαναν το γεγονός της στροφής της νεολαίας προς την παράδοση και το φαινόμενο της ανάπτυξης του τουρισμού χάρη σε αυτή.

ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ- παράδοση, τουρισμός, Βόρεια Ελλάδα.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Θέμα της διερευνητικής εργασίας μας ήταν η σχέση της παράδοσης με τον τουρισμό. Ασχοληθήκαμε με την Βόρεια Ελλάδα και εξετάσαμε περιοχές όπως η Μακεδονία, η Θράκη, η Θεσσαλία η Ήπειρος και η Στερεά.

Στόχος μας ήταν να αποδείξουμε ότι η τοπική παράδοση επηρεάζει τον τουρισμό. Η Βόρεια Ελλάδα έχει πληθώρα ηθών και εθίμων. Τα πιο σημαντικά και ενδιαφέροντα από αυτά αποτελούν μέρος της εργασίας μας. Μέσα από ποικιλία στοιχείων, επιλέξαμε έθιμα, συνταγές, χορούς και ενδυμασίες που αντιστοιχούν σε χρονικές περιόδους όπως τα Χριστούγεννα, το Πάσχα [σχήμα 1] και οι Απόκριες. Επίσης, ο γάμος και οι βαπτίσεις είναι κομμάτι της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Για να εμπλουτίσουμε την εργασία μας, επισκεφτήκαμε το Λαογραφικό Μουσείο Θεσσαλονίκης, απ' όπου συλλέξαμε πληροφορίες για την ιστορική εξέλιξη της Βόρειας Ελλάδας με κύρια σημεία την Μακεδονία και την Θράκη. Καταγράψαμε μια συνέντευξη και συντάξαμε ερωτηματολόγια, σχετικά με τις γνώσεις των νέων για το παρελθόν της χώρας τους και την άποψη τους για τον εναλλακτικό τουρισμό. Επιπλέον, χρησιμοποιήσαμε χάρτες για να συνθέσουμε τις βασικές πτυχές της εργασίας μας.

Συμπέρασμα της εργασίας ήταν πως η παράδοση είναι άμεσα συνδεδεμένη με τον τουρισμό, αφού ο τουρισμός όχι μόνο δεν την αλλοτριώνει αλλά την προβάλλει και την ενδυναμώνει.

Σχήμα 1. Απεικόνιση πασχαλινού εθίμου.

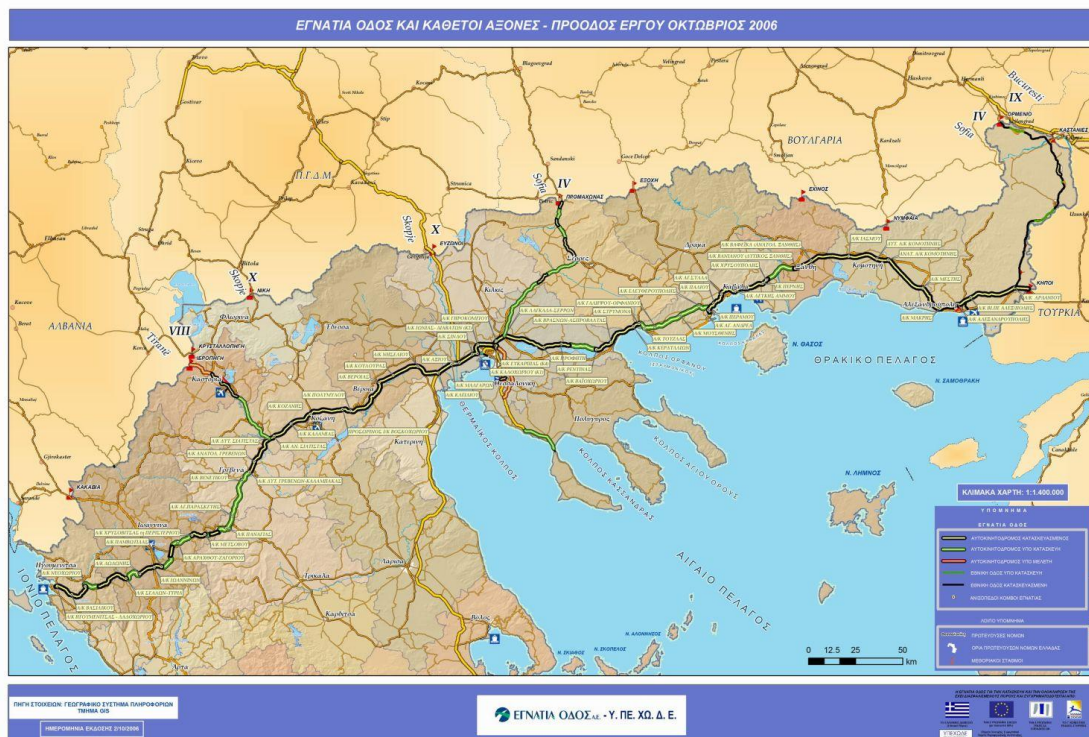

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Ο σκοπός της επιστημονικής μας εργασίας αποτέλεσε η εύρεση πληροφοριών και η ανάλυση του θέματος της παράδοσης και του τουρισμού Βορείου [σχήμα 2] και

Στερεάς Ελλάδας [σχήμα 3]. Το συγκεκριμένο θέμα χωρίστηκε σε πέντε υποθέματα, που το καθένα περιείχε διαφορετικό γεωγραφικό διαμέρισμα. Οι εργασίες που πραγματοποιήθηκαν ήταν ατομικές, καθώς και ομαδικές. Οι διαδικασίες ξεκίνησαν με τη βιβλιογραφική έρευνα η οποία είχε ως στόχο τη πλήρη ενημέρωση μας για όλα τα υποθέματα. Για τη πραγματοποίησή της προχωρήσαμε σε έρευνα μέσω του διαδικτύου, όπου εντοπίσαμε αρμόδια άρθρα και κείμενα από έγκυρες ιστοσελίδες, σχετικά με την εργασία μας. Επιπλέον, ελήφθησαν στοιχεία και από περιοδικά και εφημερίδες. Σε συνδυασμό με αυτά, συλλέχθηκαν και εικόνες. Τη βιβλιογραφική δράση διαδέχθηκε η σύνταξη ερωτηματολογίων, τα οποία μοιράστηκαν σε άτομα ηλικίας δεκαπέντε με δεκαοκτώ ετών. Οι ερωτήσεις ήταν οι εξής 1.Ακολουθείτε την παράδοση του τόπου σας 2. Πιστεύετε ότι οι τοπικές παραδόσεις επηρεάζουν την καθημερινή ζωή των κατοίκων μιας περιοχής 3. Πιστεύετε πως οι τοπικές παραδόσεις επηρεάζουν τον τουρισμό 4. Υπάρχει πολιτιστικό κέντρο στην περιοχή σας 5. Έχετε στην κατοχή σας παραδοσιακή στολή 6. Γνωρίζετε παραδοσιακές συνταγές 7. Γνωρίζετε παραδοσιακούς χορούς 8. Θεωρείτε πλουσιότερη την παράδοση της Βορείου ή της Νοτίου Ελλάδος. Τελευταία δράση διατέλεσε η υλοποίηση συνέντευξης των μελών της ομάδας με υπάλληλο του Λαογραφικού Μουσείου. Σκοπός της ήταν να τεθούν ερωτήσεις που περιελάμβαναν το κτήριο, τον όρο παράδοση και τον τουρισμό που στην ουσία είναι εν μέρει αποτέλεσμα αυτής.

Σχήμα 2.Χάρτης Βόρειας Ελλάδας με την Εγνατία οδό.

Σχήμα 3.Χάρτης των νομών της Στερεάς Ελλάδας.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Σκοπός της επίσκεψης μας στο Μουσείο ήταν ο εμπλουτισμός της εργασίας. Γι' αυτό και πραγματοποιήσαμε μια συνέντευξη από την κυρία Ελένη Μπίντση, υπεύθυνη του χώρου. Τα εκθέματα του μουσείου αφορούν την Μακεδονία και την Θράκη, για την χρονική περίοδο 1860-1970. Δυο από τις πιο σημαντικές ερωτήσεις που κάναμε στην κυρία Μπίντση ήταν οι εξής: Η πρώτη, πού οφείλεται η αποστροφή των νέων από την παράδοση και η δεύτερη, η παράδοση κερδίζει ή χάνει με τους τουρίστες; Σύμφωνα με τα λεγόμενα της κυρίας Μπίντση, η αδιαφορία των νέων έχει να κάνει με το πώς η παράδοση παρουσιάζεται στα μάτια τους, δίνοντας την εντύπωση ότι δεν αξίζει να το γνωρίζουν. Όσο για την δεύτερη, μας εξήγησε ότι παρόλο που η παράδοση χρησιμοποιείται σαν τρόπος προσέλκυσης των τουριστών, δεν υπάρχει κίνδυνος να αλλοιωθεί.

Επιπλέον, χρησιμοποιήσαμε ερωτηματολόγια κλειστού τύπου που απευθύνονταν σε παιδιά ηλικίας 14-17 ετών. Οι ερωτήσεις ήταν σχετικές με το πόσο ένθερμα αντιμετωπίζουν την παράδοση του τόπου τους, πόσα γνωρίζουν σχετικά με αυτήν και επίσης σε ποιες περιοχές της Ελλάδας πιστεύουν ότι υπάρχει μεγαλύτερη ποικιλία ηθών και εθίμων. Τα γραφήματα των βασικών ερωτήσεων παρατίθενται παρακάτω.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ

ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ

Μερικές από τις σημαντικότερες πληροφορίες που συλλέξαμε ήταν οι εξής.

Είναι ένα μέρος με πλούσια παράδοση και υψηλό επίπεδο τουρισμού.

Ένας πολύ γνωστός και διαδεδομένος ελληνικός χορός προέρχεται από τη Στερεά Ελλάδα και ονομάζεται τσάμικος. Λέγεται και κλέφτικος γιατί χορευόταν από τους κλέφτες την εποχή της τουρκοκρατίας.

Πολύ ωραία παραδοσιακή συνταγή του γεωγραφικού αυτού διαμερίσματος αποτελεί αυτή των μυγδαλάτων. Αυτά περιλαμβάνουν αμυγδαλόψιχα, ζάχαρη, αυγά, σιμιγδάλι, ξύσμα λεμονιού, βανίλια και ζάχαρη άχνη. Αποτέλεσμα αυτών των υλικών είναι το νόστιμο γλυκό.

ΒΟΡΕΙΑ ΕΛΛΑΔΑ

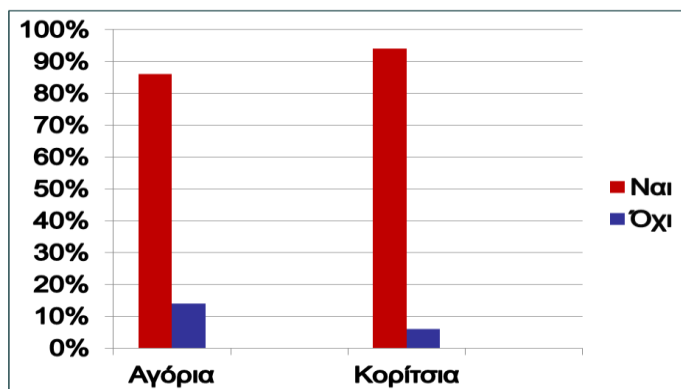
Σε αυτήν την περιοχή ο πολιτισμός των πόντιων και των Σαρακατσάνων είναι ιδιαίτερα αισθητός.

Κατά το Πάσχα, όλα τα μέλη της οικογένειας μαζεύονται στο ίδιο σπίτι για την γιορτή. Μια βασική παράδοση είναι το σταύρωμα της εξώπορτας με την λαμπάδα μετά την Ανάσταση. Συνηθισμένη συνταγή για την Κυριακή του Πάσχα αποτελούν όλα τα είδη πίτας και το σουβλιστό αρνί.

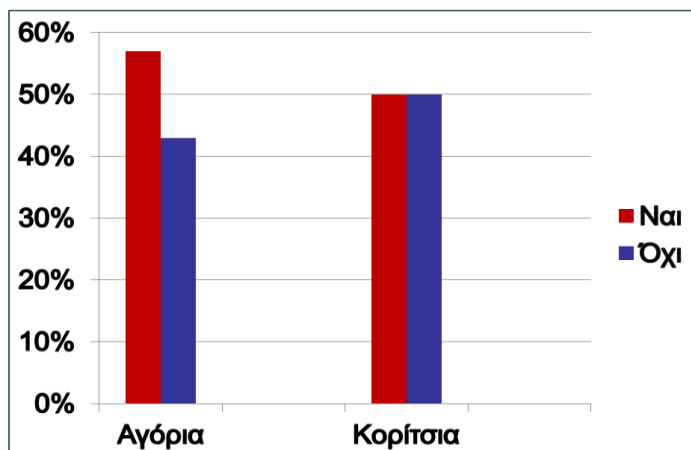
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ

Παρακάτω παραθέτονται δύο γραφήματα με τα αποτελέσματα από τις περισσότερες αντιπροσωπευτικές ερωτήσεις.

Πιστεύετε ότι οι τοπικές παραδόσεις επηρεάζουν τον τουρισμό;

Ακολουθείτε την παράδοση του τόπου σας στις κοινωνικές εκδηλώσεις;

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Με την ανάλυση των ερωτηματολογίων και της συνέντευξης που πραγματοποιήσαμε, το γενικό συμπέρασμα που βγάλαμε είναι ότι τα νέα παιδιά ασχολούνται με την παράδοση του τόπου τους και γνωρίζουν πολλά πάνω σε αυτήν. Επίσης αντιλαμβανόμαστε πως οι άνθρωποι επισκέπτονται τα μέρη που έχουν πλούσια παράδοση και τα αγαπάνε περισσότερο από άλλα που δεν έχουν. Σημαντικό ρόλο σε αυτό το γεγονός παίζουν τα μουσεία τα οποία είναι πολλά ανά μέρος και διασώζουν τον πολιτισμό και την ιστορία του τόπου. Οι άνθρωποι δεν αφήνουν την παράδοση του τόπου τους ακολουθώντας πιστά τα ήθη και τα έθιμα τα οποία θεωρούνται πολύ σημαντικά για την ζωή τους.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Ευχαριστούμε τη κυρία Μπίντση Ελένη, λαογράφο του Λαογραφικού Μουσείου Θεσσαλονίκης, για τη ξενάγηση που πραγματοποίησε στα μέλη της ομάδας μας και τη πλήρη διασαφήνιση εννοιών σχετικών με το θέμα της εργασίας μας. Επίσης, θέλουμε να ευχαριστήσουμε τη κυρία Παπαχρήστου Μαίρη, φιλόλογο, για τη βοήθειά της κατά τη διάρκεια όλης της εργασίας μας και τη συνεργασία της ως προς την υλοποίηση των δράσεών της.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Σε πτώση ο τουρισμός στη Βόρεια Ελλάδα παρά την αύξηση των ξένων αφίξεων .Άρθρο από την ιστοσελίδα <http://www.efimerida.gr/>
2. Τουρισμός, κείμενο από την ιστοσελίδα <http://el.wikipedia.org>
3. Ελένη Ορφανίδου(2011) . Παράδοση. Από την Ιστοσελίδα <http://www.eoellas.org/>
- 4.Έθιμα Θράκης. Από την ιστοσελίδα <http://www.e-thraki.gr/>
- 5.(2011)Απόκριες-Θεσσαλία, πως γιόρταζαν οι άνθρωποι της υπαίθρου. Από την ιστοσελίδα <http://www.healthyliving.gr/>
- 6.Παραδοσιακές ενδυμασίες, Από την Ιστοσελίδα <http://www.paradosiakes-endymasies.gr/>
7. Χριστουγεννιάτικα έθιμα Στερεάς. Από την ιστοσελίδα <http://www.pathfinder.gr/>
8. Παραδοσιακές συνταγές. Από την ιστοσελίδα <http://www.sintagespareas.gr/>
- 9.Στερεά Ελλάδα. Από την ιστοσελίδα <http://www.travelsecrets.gr/>

